

JAPONCI SO SE UTABORILI V MANDŽURIJI

RESOLUCIJE SVETA LIGE NARODOV NE SMATRAJO ZA OBVEZNO, KER NI BILA SOGLASNO SPREJETA

Zastopnik Kitajske, dr. Sze, pravi, da je njegova vlada pripravljena na pogajanja. — Tristo kitajskih banditov je napadlo mesto Čienšan, šestdeset milj južno od Mukdena. — Japonci se izgovarjajo, da ščitijo deželo pred roparskimi tolparji. — Japonci so stavili pet pogojev, katerim mora biti zadoščeno, predno bodo odšli iz Mandžurije.

TOKIO, Japonska, 26. oktobra. — Vlada je danes objavila, da je bilo treba ojačiti japonske postojanke v Mandžuriji, ker so tamošnji japonski prebivalci in tamošnja japonska lastnina v nevarnosti. Tristo kitajskih banditov je namreč napadlo mesto Čienšan, šestdeset milj južno od Mukdena. Banditi so oplenili tamošnje japonske trgovine ter odšli z bogatim plenom. V boju z banditi so padli štirje policisti.

General Honjo, poveljnik japonskih čet v Mandžuriji, je sporočil svoji vladi, da je treba poslati nadaljna ojačenja k Taonan-Supinkai progi mandžurske železnice, češ, da jo resno ogrožajo kitajski banditi, katerih je v tamošnji okolici več tisoč po številu. Nekateri med njimi nosijo uniforme kitajskih vojakov.

Vlada je danes objavila, da se ne bo brigala za resolucijo, ki je bila sprejeta v svetu Lige narodov. Po njenem zatrdilu morajo biti take resolucije soglasno sprejete, dočim dotična ni bila, kajti proti nji je glasoval zastopnik Japonske.

Omenjena resolucija zahteva, da morajo Japonci umakniti svoje vojaštvo iz Mandžurije do 16. novembra.

Objavljeno je bilo, da je japonska vlada pripravljena odpoklicati svoje vojaštvo, toda pod petimi pogoji.

Med njimi je najvažnejši, da mora Kitajska izpolnjevati vse določbe pogodb, ki obstoje med njo in Japonsko.

Ostali pogoji so: varnost japonskih prebivalcev na Kitajskem, preklic bojkota proti japonskemu blagu, uvedba neagresivne politike med obema narodoma ter odprava kitajske konkurence na mandžurski železnici.

ZENEVA, Švica, 26. oktobra. — Dr. Alfred Sze zastopnik kitajske vlade pri svetu Lige narodov, je pisal francoskemu zunanjemu ministru Briandu, da je njegova vlada pripravljena začeti pogajanja z Japonsko. Vsaka pogodba, ki bo vbodoče sklenjena, mora temeljiti na že obstoječih pogodbah, ki so sklenjene med obema narodoma.

NANKING, Kitajska, 26. oktobra. — Predsednik kitajske nacionalistične vlade Čiang Kaj Šek je prepričan, da bo Liga narodov poskrbela, da bo Japonska izpraznila Mandžurijo, dočim so drugi krogi povsem drugačnega mnenja.

"Central Daily News" uradno glasilo nacionalistične vlade izjavlja, da program Lige narodov za izpraznenje Mandžurije ni odstranil nevarnosti vojne na Daljnem Istoku.

List pravi nadalje, da je bil zadnji Kaj Šekov optimistični govor namenjen predvsem za inozemstvo ter svari vlado in narod, naj bosta pripravljena na nadaljno krizo, češ, da bodo Japonci kaj kmalu obnovili svoje napade.

Kaj Šek je rekel voditeljem nankinske vlade, da je odlok Lige narodov za Kitajsko v splošnem za-

Nemci zavračajo Hooverjev predlog

ZDRUŽ. DRŽAVE SO NAKLONJENE JUGOSLAVIJI

Fašisti dolžijo ameriškega generala prevelike prijaznosti napram Jugoslaviji. — Jugoslovanski manevri.

RLM, Italija, 26. oktobra. — Fašistovski časopisje zelo napada govor šefa ameriškega generalnega štaba, generala Douglas MacArthurja glede jugoslovanskih manevrov.

Popoldanski list "Tevere" je prvi kritiziral MacArthurjev govor na banketu, ko je govoril o prijateljstvu in duševni sorodnosti med ameriško in jugoslovansko armado. Pri tem pa pripomni članek, da Italija Jugoslavije ne smatra za posebno prijazno sosedo.

Pod naslovom "V kozarec vina" pravi "Tevere", da se je general MacArthur navdušil ali vsled izbornih jugoslovanskih manevrov ali pa izvrstnega vina za političen govor.

Posebno pozornost posveča italijanski list v MacArthurjevem govoru naslednjim besedam:

"Neka posebna skupnost veže ameriško armado z jugoslovansko. To ni nikaka pogodba ali zveza, ne izjava, temveč obstoji v večnem duševnem prijateljstvu, ki se razteza preko mej oddaljenosti".

"Tevere" navaja še nadaljno točko njegovega govora, kot sledi:

"V velikem moralnem principu pravice do svobode in miru, bodo armade Jugoslavije in Amerike korakale vzporedno in v popolnem soglasju, ne da bi motile ena drugo, kajti v vseh temeljnih zadevah sta Jugoslavija in Amerika v popolnem soglasju".

ŽENO PUSTIL LEŽATI NA ULICI

NEW YORK, N. Y., 26. oktobra. — Sinoči je bila najdena na ulici mlada Mrs. Ethel King ranjena. Prepeljana je bila v bolnišnico in njen mož, Joseph King jo je spoznal kot svojo ženo.

King je povedal policiji, da se je sprl s svojo ženo in jo je pahnil od sebe, ko je hotela stopiti v njegov avtomobil. Priznal je, da se je nato odpeljal. Policija je zasledila avtomobil in priče so izjavile, da je bila žena vržena iz avtomobila. Njene poškodbe pa so neznatne.

LITVINOV JE V TURČIJI

ISTAMBUL, Turčija, 26. okt. Sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov je danes prišel tu sem na poti v Angoro, da se posvetuje s predsednikom Mustafa Kemal pašo o mednarodnih razmerah, vključno turško-sovjetske odnose in balkanske zadeve.

dovoljiv. Izrazil je upanje, da bo že 16. novembra zavladal splošen mir na Daljnem Istoku.

— Hvaležni moramo biti, da je pravica na svetu, — je dejal. — Mi zaupamo Ligi narodov in smo trdno prepričani, da bo zaščitila pravico pred nasiljem.

MORILKA JE OBUPALA

Železni živci so zapustili Mrs. Judd. — V kazniški bolnišnici neprenehoma joka. — Njeni izpovedi ne vrjamejo.

LOS ANGELES, Ca., 26. oktobra. — Železni živci Mrs. Judd, ki je priznala dvojni umor svojih prijateljev, so jo zapustili in je danes več ur histerično jokala v kazniški bolnišnici.

LOS ANGELES, Cal., 26. okt. Sodniške oblasti ne vrjamejo vsega, kar je Mrs. Judd izpovedala glede umora svojih prijateljev Mrs. Le Roi in Miss Samuelson.

Oblasti države Arizona si prizadevajo, da dobijo morilko iz Californije, ker je priznala, da je umorila svoji prijatelji v Phoenix, Ariz. Dvomijo pa, da je priznala umor svojemu možu dr. Williamu Juddu, tako kot se je v resnici izvršil.

Tudi ji ne vrjamejo, kar je izjavila o tem, kako je bila ves čas skrita, ko jo je več tisoč policistov iskalo po več državah.

Mrs. Judd je pisala svojemu možu, več pismem v času, ko se je skrivala. Iz teh pism je razvidno, da je imela namen umoriti Mrs. Le Roi in Miss Samuelson že dan poprej, predno je prišlo med njimi do prepira, ki je imel za posledico dvojni umor.

Državni pravnik Lloyd J. Andrews pravi, da je iz njenih pism popolnoma dokazana njena krivda in da bo že na podlagi teh pism obsojena na smrt na vešalih.

Njeni zagovorniki jo hočejo rešiti smrtne kazni s tem, da jo bodo s pomočjo zdravnikov razglasili za blazno.

Več prič, ki so poznale Mrs. Judd in obe žrtvi, je izpovedalo, da so vse tri prepirale zaradi nekakega moškega in v zapiskih Samuelsove in v pismih Mrs. Judd se nahajajo imena nekaterih trgovcev iz Phoenix, Ariz.

HODEČ V SPANJU SE JE UBILA

NEW YORK, N. Y., 26. oktobra. — Ker je hodila v spanju, je 2 let stara Helen Gabor padla iz četrtega nadstropja stanovanja Roberta Fiance, kjer je bila zaposlena kot služkinja. Dve uri pozneje je umrla v brooklynski bolnišnici.

Miss Gabor je pred kratkim prišla v New York iz Wilkesbarre, Pa. Njena sestra, ki je tudi v službi v Brooklynu, je izpovedala, da je njena sestra pogosto hodila v spanju.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NA OTOKU CIPRU ŠE NI MIRU

Pri pogrebu žrtev so lju dje metali kamenje na vojaštvo. — Ljudstvo zahteva združitve z Grško.

NICOSSIA, Ciper, 26. oktobra. Navzlic navzočnosti vojaštva, zračnega in pomorskega brodograja in navzlic temu, da je bilo aretiranih mnogo voditeljev zadnje vstaje, so prebivalci še vedno uporni proti Angliji in je bilo tekom dneva mnogo spopadov.

Skupina 6000 ljudi ki so se udeležili pogreba nekega mladeniča, ki je bil ubit prvi dan vstaje, je napadla policijo, metala kamenje in glasno zabavljala proti angleški vladi na Cipru.

Mornarji črizarke London so streljali na ljudi, ki so na trgu pri zborovanju zahtevali združitve otoka z Grško. Do zdaj še ni znano, ako je bil kdo zadet. V drugih mestih so se uporniki spopadli s policijo.

Grški demonstrantje so se v velikem številu zbrali v mestu Larnaca, so metali kamenje na angleške vojake in jih izžvižgali. Vojaki so pričeli streljati in ljudstvo se je moralo raziti. Število žrtev ni znano. Velik upor se je pričel v Morphou na severnem obrežju otoka in uporniki so ustavili vozove z vojniki.

Drugi slučaj smrti v tem uporu se je zgodil v Limasol, ko je policija streljala na skupino ljudi tekom aretacije grško-katoliškega škofa. Štirje so bili ranjeni.

Ugodivši nujni zahtevi guvernerja Sir Ronald Storrsa so prišli štirje areoplani iz Egipta ter so se pridružili sedmim drugim aeroplanom, ki so že prej prišli na otok. Aeroplani bodo uporabljeni proti Cipričanom, ako bodo pričeli guerilla vojno v hribih. Osem aeroplanov je krožilo nad mestom Nicosia, Fumabasta, Larnaca, Limasol in Paphos.

Križarka Colomba je priplula v Fumagasto in je izkrcala mornarje. Štirje druge ladje so zasidrale v drugih pristaniščih.

UMORIL MATER IN SEBE

PIERCEVILLE, Kans., 26. okt. Lastnik delavnice za popravljavanje strojev, Ned L. Morris, star 50 let, je ustrelil svojo mater in nato izvršil samomor. V svojem pismu pravi, da je bil obupan, toda pri zdravi pameti.

NESREČA RUSKEGA PODMORSKEGA ČOLNA

HELSINGFORS, Finska, 25. oktobra. — Ko se je zadel nek ruski podmorski čoln z nemškim parnikom Gratia v Finskem zalivu, je bil podmorski čoln potopljen in z njim je utonilo 50 mornarjev.

Pred parnikom Gratia, ki je vozil les iz Leningrada, se je nenadoma pokazal podmorski čoln. Parnik je takoj vstavil stroje, pa je bilo prepozno. Podmorski čoln je bil zadet v sredo in se je takoj potopil.

Pozneje je parnik Gratia poslal klic na pomoč, ker je bil močno poškodovan na svojem prednjem koncu.

NADALJNA REPARACIJSKA PLAČILA SO IZKLJUČENA

BERLIN, Nemčija, 26. oktobra. — Vladni krogi in časopisi so odločno zavrnil Hooverjev migljaj, da bi prevzela Nemčija inicijativo za podaljšanje moratorija. Ako bi se sestal odbor Mednarodne banke, bi bila posledica tega kvečjem preiskava Wigginozega komiteja, ki je že priporočil zmanjšanje nemških davčnih bremen.

Razentega bi kanceler Brüning najbrž ne bil pri volji podvzeti tak korak, če bi ne bili še pred sklicanjem take konference z jamčeni gotovi rezultati.

Časopisje je proti obnovitvi reparacijskih odplačil, dasi se metode, ki jih priporočajo časopisi, zelo razlikujejo med seboj.

"Vorwaerts" pravi: — Negativen uspeh Lavalovega obiska v Washingtonu podržava potrebo nemško-francoskega sporazuma.

Nacionalistična "Deutsche Zeitung" piše: — Politika bližanja je bila popolnoma zavožena. Mi moramo zopet od kraja začeti, brez Francije in proti Franciji.

"Boersen Kurier" izjavlja: — Nemčiji ne bo nikdar več mogoče plačevati reparacij. Sleherni človek ve, da je Youngov načrt neizvedljiv. Plačevanja po tem načrtu so nemogoča.

"Tempo" pravi, da je vedno več prilik, da se poda Brüning v Washington ter se posvetuje s predsednikom Hooverjem. Kanceler bi se takemu vabilu brezpogojno odzval.

Francoski ministrski predsednik Laval je bil včeraj na krogu parnika "Ile de France" kot gost francoske trgovske zbornice v New Yorku.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

DENARNA NAKAZILA

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	
Din 500	\$ 9.45
Din 1000	\$ 18.60
Din 2500	\$ 46.00
Din 3000	\$ 54.90
Din 5000	\$ 91.00
Din 10,000	\$ 181.00

V ITALIJO	
Lir 100	\$ 5.70
Lir 200	\$ 11.20
Lir 300	\$ 16.65
Lir 500	\$ 27.15
Lir 1000	\$ 53.75

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$5.25.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dolarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim putem sporazumate glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino \$6.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone Barclay 7-0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopolni bres podpisov in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališe naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

DAVKI

Preteklo fiskalno leto zveznega gospodarstva se je zaključilo s primanjkljajem v znesku devetstotih milijonov dolarjev.

Izvedenci so dognali, da bo znašal v tekočem fiskalnem letu primanjkljaj tisoč petsto milijonov dolarjev.

Predsednik Hoover je pred par tedni naročil, naj se po možnosti omejuje vladne izdatke. Nadalje vztraja pri zahtevi, naj bo proračun za prihodnje leto omejen na najpotrebnejše.

Nekateri vladni oddelki so že skrhali svoje izdatke. Dasi gre pri tem za milijonske prihranke, ne bo zadostovalo za pokritje deficita. In proračun ne bo spravljen v ravnesje, četudi kongres odobri vsa predsednikova priporočila ter izključi vse dovolitve, ki niso absolutno potrebne.

Vsled tega ni nič čudnega, če si skuša vlada pomagati z novimi davki.

V kongresu bo stavljen predlog za zvišanje dohodninskega davka.

Osebam in korporacijam z večjimi dohodki naj se dohodninski davek znatno poviša.

Vladni krogi se temeljito bavijo z vprašanjem davkov, tako da bo mogoče meseca decembra, ko se bo sestal kongres, staviti predloge, kojih sprejem bo zadostoval, ne da bi se gospodarski položaj poslabšal.

V Washingtonu se namreč prav dobro zavedajo dejstva, da se vsota, ki jo donša dohodninski davek, neprestano manjša.

Oseb z velikimi dohodki je vedno manj.

Zadnje leto je bilo dohodninskega davka petsto petdeset milijonov dolarjev manj kot leto poprej, dočim se je letos ta vsota še za dvesto sedemdeset milijonov zmanjšala.

Marsikdo, ki je moral lani plačati dohodninski davek, ga letos ne bo plačal, ker so se mu vsed slabega gospodarskega položaja dohodki zmanjšali.

Sliši se tudi, da nameravajo naložiti davek na avtomobile, letala, jahte, radio-aparate in na druge luksuzne predmete.

Največ davka bo naloženega na avtomobile, kajti pristojbine, ki jih plačajo lastniki avtomobilov za licenčne plošče, davki na gazolin itd., ne zadostujejo za vzdrževanje in za gradnjo novih cest.

Na živila in na druge življenske potrebščine ne bo nobenega davka.

Na tak davek ni niti misliti, ker bi bili vsled njega prizadeti milijoni prebivalcev, ki že sedaj jedva žive.

Naši po Ameriki

— 21. oktobra je preminula v C. & H. bolnišnici poznana rojakinja Mrs. Louis Šimec iz Cedar St. Blue Jacket, Mich. Pokojna je bolehalo že dalje časa na srčni napaki, toda pred enim letom jo je zgrabila še bolezen na obistih in od tedaj je vidno slabala. Pred par dnevi so jo odpeljali v bolnišnico, kjer pa ni bilo več za njo pomoči in podlegla je uničevalki — smrti, stara komaj 49 let. Vsa zakonska leta je preživela na Calumetu, kjer je odgojila tudi veliko družino — devet otrok, kateri vsi žive.

— Zakonsko zvestoba sta si obljubila M. John Majnarič in Waterworks location, Mich., sin Mr. in Mrs. Blaž Majnarič in

Miss Mary Briški iz Ahmeeka. Poroka se je vršila v hrvaški cerkvi.

NAZNANILO.

Članom in članicam Slov. Samostojnega Bol. Podpornega Društva naznanjamo, da se vrši v soboto dne 31. oktobra redna mesečna seja mesto zadnjo soboto, ker je bila dvorana oddana. Četrtnoletni računi zadnjega četrtnoletja bodo papredloženi pri novembarski seji radi boleznim in smrti v družini našega tajnika.

Torej na svidenje v soboto v Slovenian Auditorium v Brooklynu.

Petar Rode, blagajnik.

Iz Slovenije.

Avtomobilska nesreča.

7. oktobra okoli pol 7. zvečer se je zgodila pri Arcelinu blizu Vojnika huda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. V tem času je neki osebni avto iz Dobrne vozil proti Celju. Nasproti mu je prišel dvoupredni voz, za katerim je hodila 74-letna prevzitarica Feldin Barbara iz Vojnika pri Celju. Starka je nosila na hrbtu koš poln tresk. Šofer avtomobila je dal s hupo znamenje, starka pa, ki se radi težkega koša ni mogla ozirati nazaj, je menila, da prihaja avto odzadaj in je skočila na levo stran ceste. V tem trenutku pa je avto privozil ni podrl Feldinovo nala. Kolesa so šla čez nesrečnico in ji zlomila lobanjo, noge ter pisni koš. Starka je bila takoj mrtva.

Šoferja ne zadene nobena krivda, ker ni mogel slutiti, da hodi ženska za vozom mu je v usodnem trenutku poskusil avto ustaviti, ki se je radi tega ob kupu grmoza na cesti skoraj prevrnil.

Truplo ponesrečenke so prepekljali v vojniško mrtvašnico.

Surov zahrbtnen napad.

4. oktobra popoldne je popival več fantov v gostilni na Obligorici, odkoder so se razšli vsak na svoj dom. Tako tudi Kekov Lojze iz Ježev. Spotoma je srečal Štepevega Franceta. Kateri je kot običajno pozdravil. Že naslednji trenutek je Lojze dobil močan sunek z nožem v pleča, takoj nato pa je sledil še drugi. Na srečo se je ta hip obrnil, sicer bi bili ta drugi sunek usodnopolen. Prva poškodba je zelo težka, vendar je upati, da ne bo hujših posledic, četudi je rana zelo globoka. Zakaj je pravzaprav prišlo do tega nenadnega napada — ni znano, domneva se le, da je vmes preveč zaužito vino razgrelo kal starega sovraštva.

Drzen vlom v Litiji.

13. oktobra zjutraj je razburila Litijane novice, da je bil proti jutru izvršen vlom v lokale gospe Elsnerjeve. Vlomilec, po sledovih sodeč, jih je bilo več, so ravnali silno oprežno, tako da ni nihče od domačih, niti od uslužbencev čul niti najmanjšega šuma. Razumljivo je torej, da je povzročil pogled na odprta vrata neprijetno iznenadenje domačih. Gospa se je takoj zavedla, da so jo ponoči obiskali nepovabljeni gostje in je takoj alarmirala orožništvo.

Vse kaže, da vlomilci niso bili baš začetniki, ker ji ni zadržala niti precizna Wertheimova ključavnica v vratih, ki vodijo v shrambo bencina. V njej je tačas bilo poleg velike količine drugih gorljivih snovi nad 1000 l bencina, katerega je tudi vlomilec povohal. Po nepredvidnosti bi bil vlomilec lahko povzročil ogromno škodo in bi bilo tudi ob njegovo življenje če bi se vnel bencin.

Mati je našla sina obešenega.

Te dni se je obesil v Klinji vasi pri Kočevju 16-letni posestniški sin France Deak. Fant je bil dve leti dijak gimnazije, v tretji je pa padel in je nato ostal doma na očetovi kmetiji. Popoldne je nesrečni mladenič grabil v gozdu s stariši steljo. Okrog pete ure ga pošlje oče domov, krmil živino. Fant se je veselo razpoložen napotil proti domu. Ko pa je zvečer stopila mati v hlev, je z grozo opazila svojega sina obešenega, sicer tako nizko, da so se noge še čisto dotikale tal. Mati je takoj prerezala vrvi, fant je bil še čisto gorak in je celo še enkrat zadihal, toda vsi nabori, vzbuditi ga k življenju, so ostali brezuspešni.

Šestnajstletni fant se je obesil skoro gotovo v duševni zmedenosti. Bil je sicer popolnoma normalen le včasih je med govorjenjem nenadoma izustil kako besedo ali stavek brez vsakega smisla in logične zveze. Tudi rahle živčne napade je imel parkrat, za kar so pa vedeli samo stariši, dočim drugi niso opazili na njem nič nenavadnega. — To je že četrty samomor to poletje in jesen v bližnji okolici Kočevja.

Nočni napad na učitelja.

13. oktobra se je vračal 28-letni učitelj Janko Kristl iz svojega vinograda pri Sv. Martinu pri Sv. Martinu pri Vurberku po temni domov k Sv. Barbari v Slovenskih gorah. Nič hudega slušal je šel po cesti med vinogradi in gozdički, ko sta na nekem ovinku neadoma planila predenj dva neznan kmečka fanta in ga pričela obdelovati s pestmi in naposled tudi z noži. Ranila sta ga nevarno na hrbtu in obrazu, nato pa zbežala. Na učiteljeve klice so prihiteli ljudje iz bližnje hiše in nudili ranjencu prvo pomoč. Onem je bila o napadu obveščena tukajšnja reševalna postaja, ki je Kristla prepeljala v tukajšnje bolnišnico. Orožništvo je uvedlo strogo preiskavo in je napadalecma baje na sledu.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

Iz Jugoslavije.

Tragedija mladega zakona.

Mladi novosadski pilot Vladislav Gajković se je letos 16. junija kmalu po svoji poroki smrtno ponsrečil. Njegova soproga Branka je bivala pri svojih starših, te dni pa je nenadoma prišla v Novi sad pod pretvezo, da bo obiskala neke znanee. Obiskala pa ni nikogar.

Nastanila se je takoj v hotelu "Kraljica Marija". Ker je ves dan ni bilo na spregled, je sobarica trkala na vrata njene sobe. Vrata so bila odprta in ker se na trkanje ni nihče odzval je sobarica stopila v sobo in našla tam nesrečno vdovo v globoki nezavesti. Takoj so alarmirali policije, ki je odredila prevoz nesrečnice v bolnišnico. V hotelski sobi niso našli nobenih pisem in tudi od strupa, ki ga je nesrečna žena zavržila, ni bilo nobenih ostankov. V neutrušenem žalovanju je hotela slediti svojemu možu v smrt.

Umor saradi dedščine.

Pred zagrebškim okr. sodiščem se je vršila razprava proti Andriji in Cilko Turk, obtoženima zaradi umora sorodnika Antona Repovečka, ki so ga dne 7. julija našli v njegovem stanovanju umorjenega. Obtožnica pravi, da sta umorila starca dogovorno z namenom, da bi se polastila njegovega premoženja. Repovečki je namreč imenoval v svoji oporoki Andrijo in Cilko Turk za svoja glavna dediča. V zadnji dobi se je bavil Repovečki z mislijo, da bi se ponovna oženil in v bojazni, da bi jima ne odšla dedščina po vodi, sta se odločila, kakor pravi obtožnica, da ga spravita v sveta. Obtožena sta v preiskavi vsako krivdo zanimala in šele pozneje priznala, da sta res umorila starca. Pravita, da tega nista storila iz lakomnosti, marveč, ker ju je gonil od hiše in ju tudi dejansko napadel. V kritični noči je prišel pijan domov in ju začel zmerjati. Nastal je prepir, naposled pa je starca šel s sekiro nad Turka. Ta se je branil in ga davil za vrat, žena Cilka pa je s klavirnim udarila starca parkrat po glavi.

Zdravniki so ugotovili, da je nastopila smrt zaradi davljenja. Sodišče je upoštevalo zagovor obojetožencev, da nista imela namena starca umoriti ter je obsodilo Andrijo Turka na 4 leta, Cilko Turka pa na 4 mesece strogega zapora.

Konji po 50 Din.

V Zgornji Bački so se letos ves avgust in september kar vrstile predrne konjske tatvine. Samo v občinah Kaniža, Senta in Topola je bilo ukradenih nad 29 konj in so se orožniki z oškodovani.

Orožniki so ženo, ki se je že prej morala večkrat skrivati pri sosedih, kadar je bil mož pijan, aretirali in izročili sodišču. Usodnega dne je bila po izjavah sosedov tudi žena precej pijana, ker bi sicer ne bila tako hitro pripravljenja seči po nožu.

Peter Zgaga

Nedeljska prireditve.

Živemu človeku se vse pripeti, in tako se je tudi meni, da moram na stara leta kritike pisati. Stvar je pa taka. Že pred štirinajstimi dnevi sem slišal, da so prenovili klet pod slovensko dvorano, in ker me take preureditve bolj zanimajo nego prireditve, sem dejal: — Pa pojdimo pogledat.

Izboljšanje, ki je bilo res potrebno, je strokovnjaško završil prijatelj Jerman s svojimi pomagači. Ko ga s Strnadom takole v bojem strahu in po pameti pokušava, se oglasi iz gornje dvorane zvonjenje in rohnenje. Zvonil in rojil je Maček kot stari Gerčan v igri "Namišljeni bolnik".

S Strnadom sva nato naglo stopila vrh stopnic, odkoder se vidi na oder. Tisti prostor je po mojem mnenju najboljši, kajti od tam imaš, kadar pade zgrinjalo, do studečka in do jasli v kleti najkrajšo pot.

Maček je zvonil in kričal, dokler ni prikladal služkinje v osebi Minke Šeršenove.

Niti malo si ne domišljam, da je moja sodba merodajna, pravim le, kar mi nareketa pamet in srce: to dekle je igralo svojo vlogo tako naravno-preprosto, obenem pa tudi tako dovršeno, da bi delala čast marsikateremu velikemu odru in bi ugajala najbolj razvajenemu občinstvu. Nemara je bila vloga kot navlašč zanj, morebiti je pa v nji velik igralski talent — tega zaenkrat ne morem reči, ker sem jo šele prvič videl igrati.

Pa tudi drugi dilemtani so bili dobri. Pomisliti je namreč treba, da so igrali prosvetnega društva "Bled" z malimi izjemami v tej deželi rojeni ter da se je njihovih dobri volji in zanimanj njihovih starišev zahvaliti, da jim tako gladko teče lepa slovenska beseda.

Če bodo igro ponovili, bi svetoval Tončki Juvanovi, naj bi bila kot Gerčanova žena še malo bolj hinavska.

Krasen par sta bila Sophie Kerč in Vinko Ovea. Ona lepa ljubka, nežna, presrečna, ljubeznjiva, skrbna, udana, ljubeca. — hej, hej, Zgaga, ne bo nič! Opomba stavea), on pa čeden, mladeniški čvrst in postaven ljubimec.

Marie Arčul (o kateri veljajo skoro vse Sophieine lastnosti), je prav dobro pogodila doraščujočega otroka, ki iz nekake dalje in megle sluti pomen in namen ljubezni.

Franka Keršmanca moram posebno pohvaliti, ker je tako moško in preudarno govoril ter se je tako naravno obnašal. Isto velja tudi za Franka Pirnata in Geryja Gostiča, ki sta pa imela prekratki vlogi, da bi mogla pokazati vse svoje zmožnosti.

Jerman ni mogel bolje pogoditi dr. Nepotrebnega kot ga je.

Starši se ljudje od sreča smejejo, kadarkoli se pojavi na odru, pa naj je vloga resna ali smešna. Le njegove kretnje bi morale biti v vsaki vlogi drugačne. Draginar bi se moral povsem drugače obnašati kot se je naprimer obnašal berač v "Domenu", ki so ga pred kratkim igrali.

In kaj naj rečem o Mačku? Že skoro petindvajset let je duša dramskega življenja v slovenskem New Yorku. Ni je vloge, kateri bi ne bil kos in katere bi dovršeno ne doigral.

Z Mačkom stoji in pade slovenska gledališka umetnost v New Yorku. Dal Bog, da bi še dolgo stala!

Le eno bi še rekel, namreč, če bodo igro ponavljali, naj nosijo igralci današnje obleke, ne pa nerodnih francoskih cap iz prejšnjih stoletij.

"Namišljeni bolnik" ni živel v Molierovem času, "Namišljeni bolniki" so bili že davno pred Molierom in jih je tudi v sedanjem času vsepovsod dovolj.

Po igri se je začela prosta zabava in ples.

Ples v dvorani, prosta zabava pa v kleti pod njo.

S klobasami že v drugič nisem imel posebne sreče, dočim je bila pijača jako užitna, in se ni mogel nihče pritoževati, da je ni bilo dovolj.

Škoda, da je bilo vse to v nedeljo zvečer.

V veseli družbi prijaznih rojakov in še prijaznejših rojakin je čas salamensko mine, opolnoči je v sosednjo državo New Jersey presneto daleč in v pondeljek zgodaj zjutraj je prokleto težko vstati.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

GENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Special Interest Accounts

Veliko rojakov, ki so želeli na hitro dvigniti denar, bodisi vsled nujne potrebe, vsled nakupa hiše ali posestva in pa oni, želeči potovati v stari kraj, se je prepričalo, da denarja v mnogih slučajih niso mogli takoj dvigniti, ampak šele po preteku odpovednega roka, kar je povzročalo nepotrebne zamude in velikokrat tudi stroške.

Pri nas naloženi denar zamore vsak vlagatelj dvigniti takoj, BREZ VSAKE ODPOVEDI, kar je v mnogih slučajih jako važno.

Vloge obrestujemo po 4%

Sakser State Bank

37 COURTLAND STREET

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SOLNICA

On in ona sedita pri večerji. Mlada poročena sta, tako "mlada", da med vsakim grizljajem, ki ga nese k ustom, nežno pogledata drug drugemu v oči in si med vsakim požirkom stiskata roke. Vendar je videti, da mu večerja dobro tekne in da je ona zaradi tega vsa srečna.

— Ali ti tekne, dragi? — vpraša ona in vidi, da je kakor mala solnica, ki čaka pohvale.

— Izvrstno! — hvali on in jo ves čas očaran ogleduje med tem ko zveči. — Kako se ti je spet ta večerja posrečila! Ta jajček! Ta krompirček! Prava poezija.

— Saj pretiravaš, ljubček. — se brani ona in zardi kakor pri prvem poljubu.

— Ne, resnično! — ji zagotavlja, — veš, če človek toliko let poseda po gostilnah... jo, če bi samci slutili, kake dobrote prinaša zakonsko življenje, ne bi bilo nobenega samca več na svetu. Žal mi je za vsak dan, ki sem ga zamudil. Prijel je njeno roko in jo nežno stisnil.

— Oh, to praviš tako ob začetku — toda kasneje...

— Ali, dete kako moreš tako govoriti! Ali si moreš sploh misliti kaj lepšega od lastnega gospodinjstva, od skrbe, ljubeče ženice ob svoji strani? Pridi sem, zaslužila si poljubček!

— Ne, prosim, Ivan, potem! Najprej pojej jajček se bo shladil in krompirček! S silo jo skuša priviti k sebi.

— Moj Bog, solnica, — vzkligne ona, — vidiš, prevrnil si solnico. To je posledica...

— Kaj za to, — se veselo zasmije on in jo potegne k sebi. — Sol

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1932

Cena 20c

dobite pri

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

V KRATKEM IZIDE

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR za 1. 1932

NAROČILA ZA KOLEDAR — Cena 50c. — ŽE SEDAJ SPREJEMAMO

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

ne pušča madežev. To ni nikakoli nesreča!
— To pomeni nesrečo! — se brani ona. — Ali ne veš, kaj pomeni prevrnjena solnica?
— Nerodnost!
— Ne, to pomeni preprij.
— Preprij med nama, zaljubljenecema? Ha, nisem praznoveren.
— Jaz pa sem. Moral bi se ozirati na to.
— Torej te ne smem poljubiti?
— Bodi pameten, jed se bo shladila. Pojdi, pusti me!
— Dobro, če ti je jed važnejša od moje ljubezni, te lahko tudi pustim.
Vidno užaljen je sedel nazaj na svoj prostor in se poglobil v večerjo.

— Kako moreš tako govoriti, Ivan, — vzdihne ona tesnobno, — saj mislim samo dobro.

— To praznoverje je že kar smešno! Kak opravek naj ima prevrnjena solnica s harmonijo dveh src? A ženske ste že take! Če vam skoči mačka čez pot, ali pa pajek...

— Ali, Ivan...

— Nehaj — sicer pa lahko odneseš večerjo ven. Ne bom več jedel.

— Zakaj ne maraš več? Pravkar si še trdil, da ti izvrstno tekne? — ga vpraša vsa začudena.

ALI SO PRSTNI ODTISI NEZMOTLJIVI?

Te dni so obsodili mladega Londončana na leto dni ječe, ker so našli ob oknu neke vlomljene hiše prstni odtis, ki je bil po mnenju strokovnjakov istoveten z njegovim. Zagovornik je protestiral proti sodbi, ki so jo izrekli zgolj na podlagi prstnega odtisa, češ da ni zadosten in gotov dokaz.

Izrazil je mnenje, ki ga imajo mnogi kriminalisti že dolgo ne na Angleškem, temveč tudi drugod. Za to mnenje lahko navedemo tehtne razloge.

Morda najvažnejši je ta, da se dajo prstni odtisi ponarediti in so jih znanstveno delujoči zločinci tudi res ponarejali. Eden teh primerov je zelo poučen. Neki vlomilec je pustil na izropani blagajni čudovito jasen prstni odtis. Pozneje se je izkazalo, da je to odtis zločince, ki je bil umrl celo leto prej. A preden so to ugotovili, je imel pravi zločinec dovolj časa, da se je spravil na varno.

Znan način za ponarejanje prstnih odtisov je izumil neki tihotapec orožja, med tem ko je sedel v ječi. Napravil je 300 raznih poskusov, dokler ni našel prave metode. Priskrbel si je brez posebne težave pristen prstni odtis, ki ga je opral z drobnim, črnim prahom, da je postal bolj viden. Nato ga je fotografiral in po negativu izdelal ujedkovino v bakru. To ujedkovino je rabil kakor pečat. Tako nonarejen odtis bi pa izveden lahko razkrinka-

— Dokler nisi prevrnila solnice — in da veš, jajček je mnogo pre-slavljen in...
— To ni res!
— Da bi bila jaz prevrnila solnico. Sram te bodi, Ivan. Sam veš...
— Vem, da si bila ti vzrok, da se je solnica prevrnila. Ali morda tajiš?

— Jaz? Vzrok? Vsa je zardela od razburjenja. — Tu se pa že vse neha. Zdaj hočeš še name zvaliti krivdo...

— Mar hočeš tajiti, da si se branila, ko sem te hotel poljubiti?

— Ti si prevrnil solnico!

— Ti si se branila!

— Ti si kriv, da...

— Zaradi tebe se je prevrnila solnica!

— Ti si prevrnil solnico!

— Vraga vendar! Če nočeš, da se kaj prevrnem, kar molči!

— Ti si...

— Molči, ti rečem, če ne...

Tedaj se ona zgrudi v naslanjač in zalhti. On vstane in trdim koraki odhiti v svojo delovno sobo. Glasno zaloputne vrata za seboj.

— To je tvoja ljubezen, — zaječi ona in lhtenje postane glasnejše.

— Neumne babe s svojim praznoverjem! — godrnja on v so-sednji sobi.

"Gotovo jaz kadim LUCKIES."

..kadim jih že leta"

"Gotovo kadim Luckies. Kadim jih že leta. In ta novi Cellophanski ovoj s tabom za hitro odpretje je pogoden. Samo potegnem, pa sežem po Lucky."

W. Haines

Nekega dne se je slika "Brown of Harvard" pojavila na platnu. Tedaj je bil rojen zvezdnik — Mr. William Haines, toda Bill po naši. In pet let je že vodilni lepi mladenič v filmu. Vidite ga v Metro-Goldwyn-Mayer's "The New Adventures of Get-Rich-Quick Wallingford."

Ta LUCKY tab! Mokrotno-Varen Cellophane. Močno zaprto — Vedno pravilno. Edinstven Humidor Zavojček. Zip — pa je odprto! Ali vidite pritrjen "tab" vrhu zavojčka. Pritisnite polovico s svojim palcem. Obdržite drugo polovico. Preprosto. Hitro. Zip! To je vse. Edinstveno. Zavito v cellophane, ki je varen proti prahu, mokroti in bacilom. Čisto, zaščiteno, lepo SVEŽE! Kaj more biti bolj moderno kot LUCKIES? Izolirani Humidor zavojček — tako lahko za odpreti! Dame — LUCKY TAB je zaščita za vaše prste.

"It's toasted"

Zaščita Vašega grla
proti dražljajem — proti kašlju

In Mokrotno-varen Cellophane Obdrži ta "Toasted" Okus Vedno Svež

NARAVNAITE — The Lucky Strike Plesni Orkester vsak tork.
četrtak in soboto zvečer po N. B. C. omrežju.

ENA KAPLJICA UMORI 10,000 LJUDI

Iz Londona poročajo, da se je dr. Greenu posrečilo iz gomoljik neke adenije sestaviti strup, ki ga zadostna ena sama kapljica, da umori desetstisoč ljudi. Način izdelovanja tega nenavadno močnega strupa pa skuša vlada ohraniti strogo tajno, da se preprečijo morebitne zlorabe.

Afrika že od nekdaj slovi kot dežela, kjer se izdelujejo najhujši strupi za puščice in drugo orodje črncev. Žasti Bušmani so razvpiti, da vare strahotno učinkujoče strupe, ki jih uporabljajo bodisi na lovu ali pa v zavratnih borbah z nadležnimi vsiljivci iz sosesčine. Toda tudi primitivna ljudstva na otokih Južnega morja in v Južni Ameriki se prav dobro razumejo na izdelovanje takih snovi.

Raziskovalcem teh krajev dolgo ni uspelo razkrinkati skrivnosti domaćinov. Dandanes pa vsaj učinke posameznih strupov že dobro poznamo, čeprav je kemikom izdelovanje mnogih strupov še vedno popolna zagonetka. Le toliko je zanesljivo dognano, da temelji učink nek skoraj vseh puščičnih strupov na alkaloidih, to je na dušiku so-rodnih kemičnih spojinah, ki so v strupenih rastlinah, sem pa tja pa tudi v živalskem mesu. V medicini igrajo ti alkaloidi zelo važno vlogo, jemljejo pa se tu seveda v prav nezametnih množinah.

V strupu, ki ga uporabljajo Bušmani, pa ni glavna sestavina rastlinska snov, marveč kačji strup, ki se pripravlja s sokom nekega mlečka (Euphorbia candelabrum). Radi pa uporabljajo Bušmani tudi lepki sok strupene amarilije (hematusa toxicaria). Pigmeji-pritlikavci osrednje Afrike pripravljajo svoj strup iz neke rastline, ki ji pridenejo kačjega strupa, bube nekega hrošča, potlej pa še neke gosence, ki jo imenujejo ngva. Po Stanleyevih poročilih uporabljajo tudi strupe gnilega mesa in sokove

neke vrste rdečih mravelj. V poročilih raziskovalcev se sploh večkrat ponavlja domneva, da dobivajo vse močnejše strupe iz skupaj segnitih kač, krastač, kuščaric, škorpionov in tarantel.

Tudi puščični strupi južne Amerike so rastlinskega ali živalskega izvora. V porečjih Orinoka in Amacónasa živeča indijanska plemena, deloma pa tudi tista, ki prebivajo v Perurju, se najraje poslužujejo proslulega strupa kurare. Ta strup človeka omrtviči in smrt nastopi zaradi zastoja srca. Tudi ta strup se izdeluje iz rastlinskega soka, ki se mu pridene še kačji in mravlji strup. Indijanci Kolumbije se pa poslužujejo izločnine nekega žabjega pupka, in strupa neke zelene kače, ki živi po drevmu. Ti so tudi tisto plemo, ki se poleg okamnokrat poslužuje tudi dolgih cev-nih pihalnikov za streljanje na divjačino, pa tudi v boju.

Prav silno učinkujoče rastlinske strupe umejo izdelovati tudi divja plemena, živeča v gozdovih Sundskih otokov, zlasti na Javi in Borneu. Tudi te zalaga s strupom neke vrste strihnoza, poleg katere pa mešajo tudi sokove nekaterih drugih rastlin. Neki tak strup, ki ga uporabljajo na Malaki, ne povzroča krčev kakor oni z Jave in Bornea, marveč učinkuje natanko tako kot kurare.

Zanimivo je zasledovati uporabo puščičnih strupov v starem veku. Že Skiti so pomakali svoje orožje v zapadline glist in v spletno človeško kri. Grki, Dalmati, Kelti in Galci so imeli vsi svoje specifične puščične strupe. Za stare Germane sicer pravijo, da so se posluževali zastrupljenih puščic samo na lovu, a nikoli v vojni, vendar je pa ta sentimentalna trditve malo verjetna. Tudi Franki so streljali na Rimljane z zastrupljenimi strelčicami; ker jim je bilo po saliki po-

stavi prepovedano dvigniti zastrupljeno orožje le zoper lastni rod, ne pa tudi proti sovražniku. Že v zgodnjem srednjem veku pa se je začelo v Evropi zastrupljeno orožje vse bolj opuščati, dokler ni ta nečloveška navada popolnoma izginila. Seveda pa se dobri stari strupi niso pozabili, marveč so se v novem veku zlasti v renesansi prav pridno uporabljali v političnem življenju. Današnjemu kulturnemu svetu se vidi uporaba strupov preveč barbarska, s čimer pa ni rečeno, da je današnji rod kaj plemenitejši. Namestu strupov se pač uporabljajo strupeni plini.

SANJE ODKRILE ZLOČIN

V prepadu blizu ceste, vodeče iz vasi Santopadre v južnitalijansko mesto Arpinia so našli pred dobrim mesecem truplo neznanega moškega. Drugi dan je policija ugotovila, da gre za 42-letnega kmeta Nicola Greco. Zdravnik je ugotovil, da ima mrtvec odprto kožo in v ustih mnogo krvi. Ker je bil Greco velik pijanec, je bila policija prepričana, da je padel v prepad in se ubil. Policija je torej dovolila, da so ga pokopali.

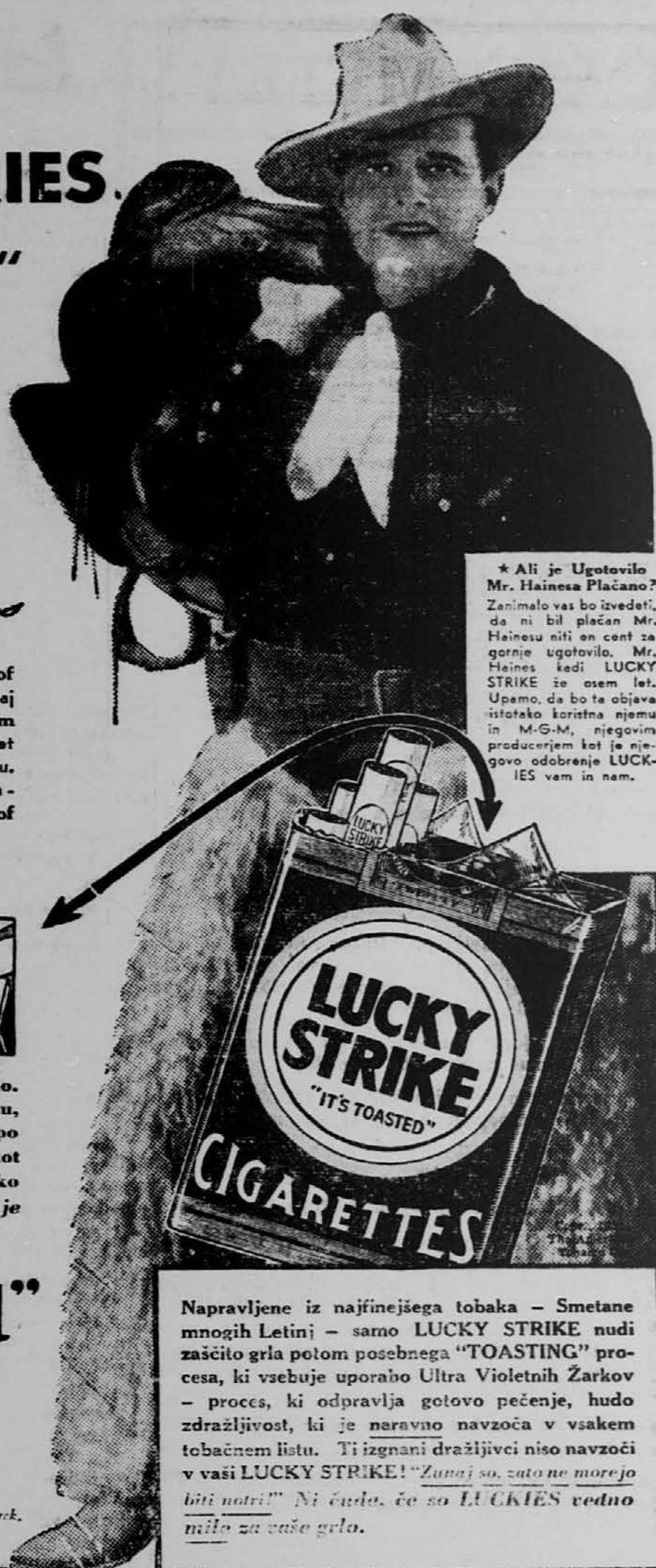
1. oktobra zgodaj zjutraj je pa prihitela na policijski komisariat pokojnikova žena in povedala, da je imela ponoči hude sanje. Videla je svojega moža z razmesarjenim obrazom. Mož je baje pravil, da ga je težko ranil njegov sovražnik Acini iz sosedne vasi v prepripi zaradi posojila. Žena je v sanjah videla, da je mož ranam podlegel, potem ga je pa Acini umil in položil na kraj, kjer so ga pozneje našli. Morilec mu je potisnil v roke klobuk in napravil vse tako, da bi se zdelo, da se je Greco ponorečil.

Policija je prestrašeno ženo to-lazila, da gre samo za sanje, toda žena se ni dala prepričati, da bi bile sanje brez pomena. Odsila je k državnemu tožilu in sodnemu zdravniku ter prosila, naj se uvede preiskava. Njeni prošnji so ugodili in res so našli na cesti sledove krvi. Kmetovo truplo so odkopali in obducirali. Izkazalo se je, da je bilo res umito in da je imel Greco zlomljeno čelno kost. Policija je kmalu dognala, da je bil Greco umorjen. Aretirani Acini je pri prvem zaslišanju dokazoval alibi, toda policija mu ni verjela in je zaslišala tudi njegovo ženo, ki se je vedno bolj zopetela v protislovja in končno priznala, da je Greca ubil njen mož. Potem je pa tudi mož priznal, da je ubil Greca skupno z ženo, ker mu ni hotel vrniti 10.000 lir, ki mu jih je bil pred leti posodil.

PRAVILA KOPANJA

Angleško zdravstveno društvo je objavilo v pouk občinstva pravila previdnosti pri kopanju. Najvažnejše pravilo je, da se človek po teži jedi ne sme kopati v topli vodi. Ljudje, ki imajo slabo srce, se pa ne smejo kopati v mrzli vodi.

Okno kopalnice mora biti vedno malo odprto, da preprečimo nevarnost zastrupljenja s plinom. Pipa, skozi katero teče vroča voda, mora biti nameščena tako, da voda ne more opariti v kadi sedečega človeka. Električno stikalo ne sme biti v kopalnici, temveč pred njo, kajti če se dotaknemo z mokro roko pokvarjenega stikala in stojimo v vodi, nas lahko zadene električni tok. V kopalnici se tudi ne smemo dotikati električnih žarnic. V kopalnici ne smemo nikoli imeti namizne svetilke, kakršno rabimo s pridom v kuhinji, kar velja tudi za električne kuhalnike in sploh za vse električne aparate.

* Ali je Ugotovilo Mr. Haines Plaćano? Zanimelo vas bo izvedeti, da ni bil plačan Mr. Haines niti en cent za gornje ugotovilo. Mr. Haines kadil LUCKY STRIKE že osem let. Upamo, da bo ta objava istotako koristna njemu in M.G.M., njegovim producentom kot je njegovo odobrenje LUCKIES vam in nam.

ČAKAM TE!

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

50

(Nadaljevanje.)

— Pogovorite se še enkrat po rojstnem dnevu vaše matere! — pravi nato, — toda jutri njene hčere ne sme manjkati.

Ze zgodaj zjutraj rojstnega dne je grof Naum peljal Silvo in njenega sina v Darviz.

Silva se trese po celem životu, ko se voz ustavi pred očetovo hišo. Vilim in Karol sta bila že tu; stala sta na verandi, da jo pozdravita.

Osupnjena ju gleda — kako sta zrasla, odkar ju ni videla. Htela jima pade okoli vratu, njena čustva so jo premagala. Tudi Vilim in Karol sta bila ginjena.

Stariši čakajo v sprejemni sobi svojo hčer. Silva se skloni nad roko svoje matere, ki je mogočno in dostojanstveno stala pred njo.

— Hvala ti, Silva, da si zopet našla pot do nas. Zdaj nimam več nobene druge želje, — in poljubi hčer na čelo.

Močno bije Silvino srce; mater gleda z gèmi, katerih pogled ni imel nikakega sijaja. Ali je mati njen prihod tako tolmčila? Sama drugače ni mogla razumeti in zdelo se ji je, kot bi bila vjeta v mrežo, iz katere ni imela več izhoda. Bežala je pred svojimi lastnimi težkimi mislimi, medtem ko se je predala svoji materi z vso svojo udanostjo in je z velikim zadoščenjem uživala tako dolgo pogrešano ljubeznjivost svoje matere.

Okoli poldneva se pripelje grof Ludorf. Kupil si je nov, zelo liter avtomobil, s katerim je mogel z vso naglico dvriti po deželi.

Gospoda je bila zelo presenečena, ko je bil naznanjen njegov prihod.

— Za božjo voljo, gospod grof, mislila sem, da ste v St. Mo. ritzu, — reče baronica.

— Bil sem tam še v nedeljo, — odgovori, medtem ko baronici poljubi roko. — Toda za vaš rojstni dan sem vam hotel osebno podeliti pred vaše noge svoje čestitke, zato sem prišel. Naj vam ta dan prinese, kar si najiskrenejše želite.

Pri tem pa je bil njegov pogled uprt v razžarjeno Silvino lice in vedela je takoj: Samo zaradi tebe je prišel.

— Moje pričakovanje se je izpolnilo: za Darviz je solnce zopet vzšlo, in z globokim poklonom in poljubom na roko pozdravi mlado gospo.

Zelcer je zopet prišel na slavlje.

Samo ob sebi je bilo razumljivo, da je ob svoji roki peljal domaćo hčer k mizi.

— Midva nepovabljava gosta morava seveda biti skupaj, — pravi Silvi, jo trdno prime za roko in jo potisne skozi svojo pazduho.

— Silva, ali veste, zakaj sem tukaj? — Svojo glavo skloni proti njej in jo poželjivo pogleda. — Izvedel sem, da ste se vrnili v hišo svojih starišev — nič več nisem mogel zdržati — in tako sem tukaj —

— Motite se, gospod grof, moja navzočnost je samo začasna — mamini rojstni dan —

— Po vsem tem, kar ste mi povedali na Silvestrov dan? Ali se ne spominjate več? — Svoje bliskajoče oči zapiči v njo in se začnejo nje v zmagoslavno smeje.

— Oh, Silva, ali se še vedno obotavljate? Ali še nimate dovolj sreče v svoji mali koč? Mislil, da boste ta čas, kar ste ga tam prebili, zapečatili —

Skoro razžaljena je bila vsled predrzne Ludorfove pripombe, ko je govoril o njenem zakonu, toda ni mogla proti temu pokazati odločne volje.

Ozračje veselja in zabave sveta jo je držalo v svojih krempljih. In to ozračje je uživala kot nekaj dolgo zaželenega in vroče zahtevanega ter se je popolnoma udala temu čaru. Kaj je bil tukaj mož, kaj otrok? Dajte mi zabave, dajte mi razveseljevanja! — In Viktor Ludorf se je znal postaviti pri njej v pravo luč in ji kazati samo svojo svetlo stran. Neprestano je vplival nanjo in imel je občutek — prišel si en korak bliže, da doseže svoj cilj! To je videl v njenih mehkih, poželjivih, hrepenečih, lačnih, temno obrobjenih očeh, ki so mu že napol zmedle um.

Zopet, kot pred nekaj meseci, je ležala Silva v isti postelji, kot nekaj let pred tem. — toda ni spala! Pred njenimi mislimi so se vlekli vsi dogodki preteklega večera in z njimi je primerjala svoje žalostno, siromašno življenje, tja naj bi šla zopet nazaj? Ne! V resnici je bilo vendar vse mnogo drugače, kot pa si je predstavljala v svoji romantični dekliskih sanjavi. V njeni zavesti se je pričela njena preteklost premikati — pričela se je smatrati kot žrtev Andrejeve umetnosti in prizorov in v prigrizanju in žrtvi svoje dekliske lahkomišljenosti — in njena tajna naklonjenost do učitelja njenih bratov bi ji polagoma prešla. Bilo je, kot bi v hiši svojega očeta videla vse s povsem drugimi očmi; njena pustolovska močitev je imela vendar nekaj smešnega na sebi!

Ko pa se spomni Andreja, ji vendar objame srce bolesten občutek. Še vedno ga ljubi — bil je vedno tako dober — in vendar so ji leta njegova kratkega zakonskega življenja pokazala, da je bila med obema neka vrzel, ker je značaj enega bil in ostal ves čas tuj drugemu.

Igrala se je z mislijo, da ostane v Darvizu; saj bi se lahko med počitnicami sem in tam srestala z Andrejem. Na sodnijsko ločitev z njim ni mislila — njena edina misel in želja je bila: Proč od svoje malomeščanske, siromašne okolice, ki jo je hotela zadušiti!

Razumljivo je bilo, da se je zopet iz Nauma preselila v Darviz. Baronica ji je pripravila v prvem nadstropju tri lepe sobe, dala ji je postrežnico in bilo ji je, kot da ima svoje lastno gospodinjstvo sama za sebe.

Mati je mnogokrat bila z njo v Karlovcu, je z njo obiskovala znance, vodila jo je v gledališče in na koncerte — in vedno težje je bilo Silvi reči, da ne misli na ločitev svojega moža — svoje neapameti ni mogla uvideti, da tega, kar je hotela imeti, ni mogoče izpeljati, da v to ne bi noben mož privolil.

Baronica se je namenila tudi v Berlin in jo samo je veselilo, da se je mogla pokazati s svojo krasno hčerjo in je z njo kupovala v najefekantnejših trgovinah. In teh pet dni je bil grof Ludorf njun stalen spremljevalec. Redko kdaj je videla Silva svojo mater tako veselo razpoloženo.

Kako krasno je bilo živeti tako brez brige, brez vsake skrbi — in vedno globlje je Silva potapljala svoje spomine na Alsberg.

Z Andrejem je le malo dopisovala. Pisala mu je zelo redko in kratko, ker ji je rekel, da ne odobruje njenega obiska v Naumu in je želel, da se kmalu vrne v Alsberg, kamor spada iz ozira do njega!

Čas njihovega odhoda iz Berlina je prišel.

Silva je sedela s svojo materjo v čakalnici blizu vrat, medtem ko je grof Ludorf kupoval vozne liste in se brigal za prtljago.

Tedaj pa Silva nenadoma izpremeni barvo in prebledi do ustnice, kajti v enem izmed dveh gospodov, ki sta ravno stopila v čakalnico, je spoznala Andreja.

Gorje, tudi on jo je opazil! Veselo se zaiskrijo njegove oči.

Silva vstane in mu stopi nekaj korakov naprej, ne oziraje se na prepoved svoje matere.

— Andrej! — mu reče tiho v zadregi. Ni imela več besed, kajti nenadno svidenje jo je osupnilo. Pri tem pa je glasno in jasno tolkel glas njene vesti.

Andrej prime za njeno roko.

— Silva, ti tukaj — tedaj ti je vendarle bilo mogoče priti?

Silva ga začudeno pogleda.

— Ali si me tukaj pričakoval, Andrej? Ničesar ne vem, da —

(Dalje prihodnjič.)

DRZNI ESKIMI

Čudovit primer odpornosti in drznosti Eskimov je pustolovščina, o kateri pripoveduje v mesečni reviji "Goddard" neki polarni raziskovalec:

Dvanajst Eskimov, ki bivajo na rtu Walškega prince so se nekega dne napotili na led, da bi lovili bele medvede. Ker so se nameravali vrniti še istega dne, niso vzeli s seboj nobenega provijanta, niti svojih gorkih kožuhov. Ko so prehodili že sedem milj, je nenadoma potegnil severen veter in začel gnati njihovo ledeno ploščad proti jugu. Vrniti se, je bilo prepozno. Prostovoljno so morali nastopiti smrtno vožnjo na odprto morje. Edino upanje jim je bil Kraljevski otek, ki pomeni pač le drobno točko v Oceanu in od katerega so bili tedaj oddaljeni še 90 milj. Toda če jih bo veter gnal tja, se bodo morda še rešili. Medtem je legla na morje gosta megla. S pomočjo lovskih nožev in in lovskih čevljev so si zgradili snežene kočice, v katerih so prebili mrzle noči. Čez dan so hodili na lov, vendar je bil edini plen morski pes, katerega pa so morali uživati surovega in v silno majhnih porcijah.

Tako so vzdržali, ne da bi izgubili pogum, 24 dni. Tedaj pa se je strža v jutranji sivini petindvajsetega dne, ko se je megla za nekaj hipov dvignila, zagledala nedaleč spredaj Kraljevski otek. Vsi so brž pohiteli na južni rob ledene plošče, ki se je počasi približevala otoku. Proti poldnevni se je s silnim pokom zdelo v skale, se od njih odbila in takoj zopet splavala na odprto morje. Toda odločilni trenutek so porabili Eskimi in odskočili na kopno. Tu so jih ljubeznivo sprejeli njihovi rojaki, jim dali jesti in jih opremiti s toplo obleko. Čez dva dni je priplavala mimo otoka ledena plošča, ki je plula proti severu.

SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme
te stare in stanovne domače
banke.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

IGRE

Beneški trgovci, Igrokaz v 5. dejanju	60
Cyrano de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano	1.70
Edela, drama v 4. dej.	60
Gospa z morja, 5. dej.	75
Lokalna železnica, 3. dej.	50
Marta, Semežnjak v Richemontu, 4. dejanja	30
Ob vojski, Igrokaz v štirih slikah	30
Tončkove sajne na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih	60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez.	45
Revizor, 5. dejanj, trdo vezano	75
Veronika Deseniška, trdo vez.	1.50
Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih	35
Ljudski oder:	
4. zv. Tihotapec, 5. dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja	60
Zbirka ljudskih iger:	
3. snopič, Milin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje	60
13. snopič, Vestalica, Smrt Marije Device, Marijin otrok	30
14. snopič, Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov	30
15. snopič, Turki pred Dunajem, Fajbala in Neža	30
20. snopič, Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka	30

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

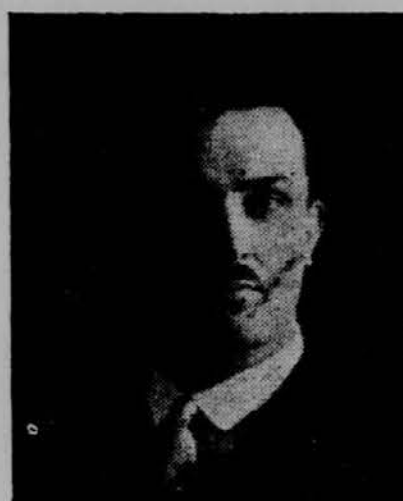
(Pavčič) Slovenska koračnica: 10 zvezkov, Vsak zvezek po	2.50
10 zvezkov skupaj	2.50
NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA	
Album slov. narodnih pesmi (Prelovec)	30
Šest narodnih pesmi (Prelovec)	30
Pesmarica moskih zborov (Balatka)	1.50

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide	80
Azazel, trdo vez.	1.50
Ballade in romane, trdo vez.	1.25
Bob za mladi zob, trdo vez.	40
Kraguljčki (Utrca)	65
trdo vezano	80
Moje obzorje, (Gangl)	1.25
Narcis (Gruden), broš.	30
Primorske pesmi, (Gruden), vez.	35
Slutne (Albrecht), broš.	30
Pohorske poti (Glaser), broš.	30
Oton Zupančič:	
Sto ugank	50
Vijolica, Pesmi za mladost	60
Zvončki, Zbirka pesni za slovensko mladino, Trdo vezano	90
Zlatorog, pravljice, trdo vez.	60
Slovenska narodna lirika	50

MEŠANI IN MOSKI ZBOR

Priročnostne pesmi (Grum)	1.10
Slovenski akordi (Adamčič):	
1. zvezek	75
11. zvezek	75
Pomladanski odmevi, I. in II. zv.	45
Ameriška slovenska lira (Holnar)	1.50
Orlovske himne (Vodopivec)	1.20
10 moskih in mešanih zborov (Adamčič)	45
MOSKI ZBOR:	
Trije moski zbori (Pavčič)	40
Izšla Glasbena Matica	40
Narodna nagrobica (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar 2. zv.)	45
SAMOSPEVI:	
Štirje samospevi, Izšla Glasbena Matica	45
Naši himni	50
MEŠANI ZBORI:	
Pianinske, II. sv. (Laharnar)	45
Trije mešani zbori, Izšla Glasbena Matica	45
RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:	
Domovini, (Foester)	40
Izšla Glasbena Matica	40
Gorske evetlice (Laharnar) četvero in petoro raznih glasov	45
Jaz bi rad rudihi rož, moski zbor z bariton solom in pridelbo za dvospev	20
V pepelnici noči (Sattner), kantatna za soli, zbor in orkester	75
Izšla Glasbena Matica	75
Dve pesmi (Prelovec), za moski zbor in bariton solo	20

JOŽE MAJDIČ

BOŽIČNI IZLET V STARI KRAJ NA "ILE DE FRANCE"

Jože Majdič spremlja potnike od New Yorka do Ljubljane in Zagreba.

Kakor vsako leto, priredi tudi letos Francoska Linija skupno potovanje v stari kraj za Božične praznike, in sicer na svojem najboljšem parniku "ILE DE FRANCE". 11. decembra iz New Yorka. Toda letos bo za to potovanje posebno dobro preskrbljeno, kajti Francoska Linija je aranžirala, da pride iz starega kraja po potnike njen zastopnik v Bazelu in Buchsu, naš rojak Jože Majdič.

Vsi potniki, ki so v zadnjih enajst letih potovali po Francoski Liniji skozi Bazel in Buchs, bodisi v stari kraj, ali od tam sem, so imeli priliko spoznati g. Majdiča, kajti on je od leta 1920 uradni zastopnik Francoske Linije v Buchsu (Švica), kjer ima na skrbni odpremljanje potnikov te linije do cilja, oziroma proti njih cilju. On pričeka vsakega potnika na postaji, mu oskrbi železniško karto za nadaljnjo vožnjo, čeka njegovo prtljago ter skrbi za splošno dobrobit svojih potnikov.

Vsak razsoden potnik, ki je imel posla z njim, bo rad pripoznal, da je g. Majdič energičen, točen, takten in vester uradnik in splošno znano je, da on uživa tako pri oblasteh in železnikih upravah, kakor tudi med svojimi kolegi, zastopniki drugih linij v Buchsu in drugih krajih svojega delokroga, velik ugled, in to je kljub temu, da je komaj star 30 let, rojen je bil namreč v Celju leta 1900.

Ker je g. Majdič tako dobro verziran v svojem poslu in ker Francoska Linija želi, da bodo njeni potniki na božičnem izletu posebno dobro postreženi in čim najudobnejše potovali, je storila potrebne ukrepe, da pride g. Majdič po svoje potnike prav v Ameriko in že v New Yorku prevzame potnike v svojo oskrbo in skrbi za njih udobnost prav do Ljubljane in Zagreba. Dejstvo torej, da pride g. Majdič po svoje potnike prav v New York in potuje z njimi prav do njih cilja, je najboljša zagotovilo, da bo vsak slovenski potnik na tem potovanju najbolje postrežen.

Kretanje Parnikov Shipping News

28. oktobra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

29. oktobra: Saturnia, Trst
Stuttgart, Cherbourg, Bremen30. oktobra: Europa, Cherbourg, Bremen
Berengaria, Cherbourg
Olympic, Cherbourg31. oktobra: President Harding, Cherbourg, Hamburg
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

4. novembra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg

6. novembra: Homeric, Cherbourg
Stuttgart, Cherbourg, Bremen

7. novembra: America, Cherbourg, Hamburg

10. novembra: Roma, Napoli, Genova

11. novembra: Leviathan, Cherbourg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

12. novembra: Dresden, Cherbourg, Bremen

13. novembra: Aquitania, Cherbourg
Majestic, Cherbourg
St. Louis, Cherbourg, Hamburg14. novembra: Ile de France, Havre
Vulcania, Trst
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg

17. novembra: Bremen, Cherbourg, Bremen

18. novembra: New York, Cherbourg, Hamburg

19. novembra: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen

20. septembra: Olympic, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

21. novembra: George Washington, Cherbourg, Hamburg

25. novembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

26. novembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen

27. novembra: Homeric, Cherbourg
Augustus, Napoli, Genova

28. novembra: President Harding, Cherbourg, Hamburg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogranah parnikov:
ILE de FRANCE 14. nov.; 11. dec.
(Opoldne) (10 P.M.)

PARIS 1. decembra; 16. januarja
(1 P.M.) (12:05 A.M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebnih kabinah s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

NARAVNOST V JUGOSLAVIJO
Nova jadranska orjaka
SATURNIA in VULCANIA

sta odlična med največjimi in najhitrejšimi ladijami sveta. Uzorna služba vas čaka. Ujuzdni, pozorni uslužbeni, ki govorijo slovensko, so vam na razpolago. In hrana je taka kot v najboljših hotelih. In samo gornidite na kratko, ceneno železniško vožnjo v Slovenijo. Mali stroški za prtljago in brezplačni vizje. Odločite se za potovanje vnaprej!

SATURNIA 29. oktobra 3. decembra

VULCANIA 14. novembra 22. decembra

Katerikoli agent vam bo rezerviral kabino
COSULICH LINE
17 Battery Place New York

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročena posla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevcic
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucel
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Pcvše
Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strmisha
Little Falls, Frank Masle

HOLLAND-AMERICA LINE

Rotterdam — Volendam
New Amsterdam — Veendam

STA. PRILJUBLJANA PARNIKA TE DRUŽBE

HITRA IN DIREKTA VOZNA

JUGOSLAVIA

preko Rotterdam ali Boulogne-sur-Mer
Potovanje s parniki Holland-America Line pomenja udobnost, domače razpoloženje, neprekosljivo kuhinjo in postrežbo. Znižane cene. — Za podrobnosti vprašajte svojega lokalnega agenta ali

HOLLAND-AMERICA LINE
24 STATE ST., NEW YORK CITY

OHIO
Barborton, John Balant, Joe H. Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik.

Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj
Krayn, Ant. Tautelj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakše, V.nc Arh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerli, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternej

OREGON
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakše
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobeck
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro, vanšek

Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan, čič, A. Skerli

Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Fe, renchack